

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

PROGRAM DELA LAS MED SNEŽNIKOM IN NANOSOM za leto 2018

Pripravil:

Aleš ZIDAR – strokovni vodja DRPSN

osnutek – januar 2017

1. IZHODIŠČA ZA DELOVANJE LAS

LAS med Snežnikom in Nanosom mora izvajati ključne naloge LAS, ki izhajajo iz naslednjih programskih dokumentov:

- Strategije Evropa 2020,
- Partnerskega sporazuma med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014-2020,
- Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020,
- Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020,
- Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020,
- Regionalnega razvojnega programa Primorsko-notranjske regije za obdobje 2014-2020 in
- Strategije lokalnega razvoja LAS med Snežnikom in Nanosom.

Te naloge lahko izvaja samo LAS in so:

- animacija območja, zagotavljanje informacij zainteresiranim prebivalcem na območju LAS, spodbujanje izvajanja operacij ter pomoč potencialnim upravičencem pri pripravi operacij;
- izvajanje in uresničevanje ciljev, zastavljenih v SLR za celotno programsko obdobje;
- spremljati in vrednotiti ter skrbeti za pravilno izvajanje operacij v skladu s SLR in tudi za doseganje mejnikov in ciljev operacij ter imeti pregled nad izvajanjem operacij tudi po izplačilu sredstev;
- izvajati postopke za izbor operacij, izbrati operacije in jih predložiti v končno potrditev v skladu s postopki zadevnega sklada;
- skrbeti za informiranost upravičencev v zvezi s pravicami in dolžnostmi tudi po zadnjem izplačilu sredstev;
- zagotoviti posredovanje vlog ter zahtevke za izplačilo za posamezne podukrepe, v skladu z posebnimi pogoji zadevnega sklada iz SLR;
- predhodno preverjati upravičenost stroškov, skladnost s SLR in operativnimi programi, preverjati, ali imajo nosilci operacij zmogljivosti za izvajanje operacij in zakonitost izvedenih operacij;
- sodelovati z organi upravljanja, revizijskimi organi ter drugimi nadzornimi organi vseh zadevnih skladov;
- pripravljati letna poročila o izvajanju SLR in letni načrt aktivnosti v skladu s drugim odstavkom 49. člena Uredbe;
- pred posredovanjem zahtevka za izplačilo preveriti, da so sofinancirane operacije označene, v skladu s pravili označevanja, določenimi za zadevni sklad;

2. PREDVIDENA SREDSTVA ZA DELOVANJE

2.1. SREDSTVA MKGP ZA LETO 2018

MKGP kot organ upravljanja za Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP), ki je vodilni sklad LAS med Snežnikom in Nanosom, je 18.8.2016 sprejel Odločbo o potrditvi SLR in LAS, s katero je določil obseg financiranja LAS za programsko obdobje 2014-2020. Skupni znesek sofinanciranja je 1.769.560,00 €, od tega 1.092.760,00 € iz EKSRP in 676.800,00 € iz ESRR (Evropskega sklada za regionalni razvoj). Stroški vodenja LAS, pridobivanja strokovnih znanj in animacije ne smejo preseči 20% vseh sredstev, ki jih LAS v celotnem

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

programskem obdobju 2014 - 2020 prejme na podlagi odločbe – tako bo za delovanje LAS iz EKSRP namenjeno 349.912,00 €.

Za leto 2018 je načrtovana poraba sredstev CLLD v višini 45.160,00 €. Od tega je lahko za tekoče stroške namenjeno maksimalno 50% sredstev, ostalo je namenjeno stroškom animacije LAS.

Za vodenje lokalnih akcijskih skupin se iz sklada CLLD sofinancira do 100% upravičenih stroškov.

2.2. SREDSTVA PARTNERJEV IN OBČIN ZA DELOVANJE LAS

Občine Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna kot partnerji lokalne skupnosti na osnovi posebnega izračuna zagotavljajo določen del sredstev za delovanje LAS in likvidnostna sredstva za sofinancirani delež MKGP. Na osnovi teh sredstev se v veliki večini načrtujejo aktivnosti v sklopu delovanja LAS v letu 2018, dodatno pa se načrtuje še vodenje in izvajanje skupnih projektov občin.

- Občina Ilirska Bistrica 10.658,40 €;
- Občina Pivka 5.846,70 €;
- Občina Postojna 10.057,80 €.

Ostali partnerji zagotavljajo delovanje LAS s plačilom članarine v višini 50,00 €, kar za leto 2018 pomeni 850,00 €.

V okviru teh sredstev se načrtujejo aktivnosti priprave in vodenja skupnih projektov LAS v skupni vrednosti 7.359,00 €. Skupni projekti LAS so tisti, pri katerih sodelujejo vse tri občine partnerke LAS, pripravili in izvajali pa se preko vodilnega partnerja DRPSN, razen pri aktivnostih z naložbami, kjer bodo financerji občine.

2.3. DODATNA SREDSTVA ZA PROJEKTE SODELOVANJA LAS

Na osnovi razpisa MKGP za izbor projektov sodelovanja je v celotnem programskem obdobju namenjeno najmanj 4.000.000,00 €, ki bodo razdeljeni na več razpisih. Predvidoma bo za leto 2018 na dveh razpisih na voljo 2.500.000,00 €.

LAS načrtuje v letu 2018 prijavo osem (8) projektov sodelovanja v skupni višini zaprosenih sredstev 205.320,00 €, vendar ne pričakujemo izplačila sofinanciranih sredstev v letu 2018. Poleg tega bodo ta sredstva zagotovljena s strani partnerjev LAS v projektu v skladu z finančno konstrukcijo posameznega projekta po letih in možnostjo financiranja projektov iz Slovenskega regionalnega razvojnega sklada. Po odobritvi projektov bodo za izvajanje teh projektov sklenjene posebne pogodbe s posameznimi partnerji.

3. AKTIVNOSTI LAS

Osnovne aktivnosti, ki jih bo za LAS opravljal vodilni partner na osnovi Pogodbe o nalogah vodilnega partnerja pri lokalno zasebnem partnerstvu Lokalne akcijske skupine med Snežnikom in Nanosom temeljijo na upravičenih stroških vodenja LAS in so naslednje:

3.1.1. Zastopanje LAS v upravnih in finančnih zadevah – delovanje LAS – OPERATIVNI STROŠKI:

- nudenje organom LAS prostorsko, logistično, administrativno, strokovno in tehnično podporo, ki jo ti potrebujejo za svoje delovanje,
- na svojem poslovnem naslovu gostuje poslovni naslov LAS, tako da zagotavlja naslov za sprejem pošte za LAS in tudi sprejema pošto za LAS,
- zagotavljanje in ažurno upravljanje s spletno stranjo LAS, na kateri se objavlja splošne akte in dokumente LAS, javne pozive LAS, rezultate javnih pozivov z informacijami o sofinanciranih projektih in druge informacije, namenjene večji informiranosti subjektov, ki so bili izbrani na javnih pozivih LAS,
- zagotavljanje javnosti delovanja LAS in opravljanje dejavnosti stikov z javnostjo,
- opravljanje drugih nalog, določenih v splošnih aktih LAS ali s sklepi organov LAS, ki so povezane z izvajanjem nalog po pogodbi ali z doseganjem namena LAS in
- ostali stroški delovanja pisarne.

3.1.2. Delovanje LAS – STROŠKI OSEBJA:

V letu 2018 se načrtuje zaposlitev za polovični delovni čas svetovalca za projekte. V tej točki so v finančnem načrtu opredeljeni samo stroški povezani z izvajanjem tekočih aktivnosti LAS in vodenjem projektov, stroški zaposlenih za animacijo in svetovanje pa so predvideni pri točkah 3.2.1 in 3.2.2.

- organiziranje delovanja LAS, skrb za dokumentacijo in arhiv LAS,
- informiranje članov LAS o svojem delu,
- priprava letnega poročila o delu in finančnega poročila LAS, posredovanje Upravnemu odboru LAS v sprejem,
- priprava letnega načrta aktivnosti LAS, posredovanje Upravnemu odboru LAS v sprejem,
- sodelovanje z drugimi Lokalnimi akcijskimi skupinami,
- sodelovanje z državnimi organi, revizijskimi in nadzornimi organi,
- vodenje in koordinacija skupnih projektov LAS,
- priprava letnih načrtov aktivnosti za potrebe pridobivanja sredstev za delovanje LAS in za animacijo in pravočasno posredovanje pristojnemu organu oziroma skladu.

3.1.3. Stroški usposabljanja osebja za potrebe upravljanja in delovanja LAS:

- sodelovanje v mreži slovenskih LAS – DRSP v smislu izobraževanja in usposabljanja osebja,
- sodelovanje na delavnicah, usposabljanjih in posvetih v organizaciji KO CLLD in
- sodelovanje na strokovnih posvetih LAS (predvidoma 2).

3.1.4. Stroški, vezani na odnose z javnostmi in promocijo LAS, vključno s stroški mreženja:

- zagotavljanje varnega elektronskega predala za prejem elektronske pošte za LAS in kvalificirano elektronsko potrdilo za oddajo vlog in zahtevkov,
- ureditev dostopa do informacijskih sistemov ustreznih skladov pred vlaganjem vlog in zahtevkov za izplačilo,
- objava člankov, prispevkov, reportaž in obvestil v pisnih medijih ter preko radijskih postaj in televizijskih postaj, ki pokrivajo vse tri občine in širše
- vzdrževanje baze e-naslovov za pošiljanje e-novic
- obveščanje preko spletne strani, oglasnih tabel občin in na drugih javnih mestih
- obveščanje preko direktne in elektronske pošte
- sodelovanje društva na okroglih mizah, posvetih, lokalnih dogodkih
- vključevanje prebivalcev v aktivno sodelovanje pri posredovanju zanimivih informacij (pristop od spodaj navzgor); navezovanje osebnih stikov
- vzdrževanje strani, zakup domene in strežnika – zunanji izvajalec (partner LAS)
- pomoč pri upravljanju vsebin letno 120 ur x 5,00 – v sodelovanju s partnerji LAS
- prevajanje tekstov za angleško različico spletne strani – v sodelovanju s partnerji LAS
- pomoč pri upravljanju vsebin za družabna omrežja (Facebook)
- ažuriranje spletne strani v smeri informacij o:
 - različnih ponudnikih (izdelkov, turističnih, gostinskih, namestitvenih in drugih storitev, prireditvev, ponudbe za starejše, ...)
 - aktualnih razpisih, pozivih
 - programu dela društva in tekočih aktivnostih
 - aktih, ki urejajo delovanje društva in akte vezane na RPP
 - novostih
 - izobraževanjih, usposabljanjih, posvetih, delavnicah, ... društva in ostalih ponudnikov (RRA, LPC, RC, LU, društev, ...)
 - mailing in ostale interaktivne vsebine (forum, geslo za člane za dostop do določenih vsebin,....)

3.1.5. Finančni stroški:

- Finančno vodenje delovanja LAS – računovodstvo

3.1.6. Stroški, povezani s spremljanjem in vrednotenjem SLR:

- zagotavljanje vseh potrebnih informacij za omogočanje spremljanja in vrednotenja SLR,
- spremljanje in vrednotenje izvajanja SLR,
- predlaganje Upravnemu odboru LAS spremembo SLR, če se oceni, da je to potrebno,
- udeležba na dogodkih povezanih s spremljanjem SLR,
- stroški delovanja Upravnega in Nadzornega odbora LAS, delovanja Skupščine LAS,
- stroški delovanja Ocenjevalne komisije za ocenjevanje operacij SLR,
- do 31. marca za preteklo leto priprava letnega poročila o izvajanju SLR, kjer se navede tudi podatke o doseganju ciljev strategije in o izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto, posredovanje pristojnemu skladu oziroma organu.

3.2.1. Stroški, povezani z izmenjavo med zainteresiranimi stranmi z namenom zagotavljanja informacij in spodbujanja SLR (ANIMACIJA):

- sodelovanje pri promociji Strategije lokalnega razvoja,
- priprava in distribucija promocijskega gradiva, s katerim se predstavlja Strategijo lokalnega razvoja,
- izvajanje informiranje, animacije in motivacije prebivalcev ter drugih subjektov iz območja LAS, spodbujanje k sodelovanju na javnih pozivih LAS in k drugim oblikam sodelovanja pri izvajanju SLR,
- zagotavljanje informacij vsem zainteresiranim na območju LAS o delovanju LAS in o SLR,
- upoštevajoč splošne akte LAS in druge predpise priprava javnih pozivov LAS in razpisne dokumentacije,
- objava javnih pozivov LAS in razpisne dokumentacije na spletni strani LAS ter obvestilo o tem po potrebi tudi v medijih,
- skrb za izvedbo javnih pozivov LAS, za izdelavo s tem povezane dokumentacije in za nemoteno delovanje Ocenjevalne komisije in
- posredovanje na javnih pozivih izbranih projektov v potrditev pristojnemu organu oziroma skladu.
- promocija operacij SLR LAS in partnerjev na lokalnem območju in navzven:
 - promocija na treh največjih lokalnih prireditvah na območju LAS
 - promocija na Festivalu slovenskih LAS (september)
 - promocija na prireditvi Podeželje v mestu (Ljubljana, oktober)
- priprava novic in predstavitev operacij v smislu animacije upravičenosti na lokalnih televizijah TV Galeja, TV Proteus in TV Vascom ter na lokalni radijski postaji Radio 94 – oddaja Minute za LAS

3.2.2. Stroški za podporo potencialnim upravičencem z namenom oblikovanja in priprave operacij ter vlog (ANIMACIJA):

- skrb za krepitev subjektov na območju LAS za razvoj in izvajanje projektov, vključno s spodbujanjem zmogljivosti njihovega upravljanja projektov, tako da se jim nudi strokovno svetovanje in podporo pri pripravi, upravljanju in vodenju projektov,
- zbiranje projektnih idej, ki jih predlagajo člani LAS in drugi subjekti iz območja LAS, ter pomoč pri njihovem razvijanju,
- priprava in vodenje projektov LAS povezanih s sodelovanjem LAS z drugimi Lokalnimi akcijskimi skupinami,
- spremljanje izvajanja projektov, ki so bili izbrani na javnih pozivih LAS, kar zajema tudi spremljanje mejnikov in ciljev projektov, izvajanje nadzora nad njihovo izvedbo in financiranjem,
- informiranje izvajalcev projektov o njihovih pravicah in obveznostih, vključno z obveznostmi po zadnjem izplačilu sredstev,
- izvajanje nadzora nad izvajanjem projektov pred in po izplačilu sredstev,
- zagotavljanje posredovanja vlog in zahtevkov za izplačilo v skladu s pravili ustreznega sklada in
- pred posredovanjem zahtevkov ustreznemu skladu za povračilo stroškov preverjanje, če so upoštevana pravila označevanje, upravičenost stroškov in skladnost s Strategijo lokalnega razvoja ter operativnimi programi,
- izvedba predstavitvene delavnice Javni razpis za sofinanciranje operacij SLR
- izvedba predstavitvene delavnice za projekt sodelovanja Razpršeni hotel
- izvedba delavnice Priprava operacije za prijavo – svetovanje za prijavitelje
- izvedba delavnice Priprava zahtevka za sofinanciranje operacije
- sodelovanje v mreži slovenskih LAS – DRSP s ciljem izmenjave, priprave in sodelovanja v skupnih operacijah SLR
- delovni obiski ostalih območij (potencialnih območij drugih LAS-ov), preveritev skupnih interesov za sodelovanje in eventualno skupno prijavo za projekte sodelovanja

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

- priprava mednarodnih projektov sodelovanja – posvet LAS Francija (2 udeleženca)
- izvedba animacijske delavnice – predstavitev in ogled operacij LAS za partnerje LAS (avtobusni ogled)
- sodelovanje v koordinacijskem odboru LAS področja Brkinov, Krasa, Istre in Kvarnerja
- Izvajanje mednarodnega sodelovanja – obisk mednarodnih srečanj, sodelovanje v Bruslju, udeležba na delavnicah (predvidoma tri letno)

4. Bančni stroški:

- Bančni stroški vodenja TRR – so neupravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

5. Materialni stroški:

- Gre za ostale materialne stroške delovanja LAS, ki niso upravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

6. Tožbe, upravni spori, takse:

- Stroški tožb, upravnih sporov in taks, ki niso upravičeni stroški delovanja LAS in je potrebno zagotavljati njihovo pokritje iz drugih virov financiranja LAS.

4. IZVEDBENE OPERACIJE LAS 2018 – skupni projekti

V letu 2018 načrtujemo pripravo in izvajanje skupnih projektov, ki jih v imenu občin vodi in izvaja LAS oziroma vodilni partner. Načrtovani so trije projekti:

1. Obeležitev 200 letnice rojstva Miroslava Vilharja in 150 letnice Tabora Kalc

Projekt je neprofiten, rdeča nit projekta, ki bo potekal v treh občinah, je obeležitev 200 letnice rojstva slovenskega skladatelja, pesnika, dramatika, politika in časnikarja Miroslava Vilharja ter obeležitev 150 letnice tabora Kalc.

Obeležitev 200 letnice rojstva niso zgolj proslave ampak celostna predstavitev življenja Miroslava Vilharja in njegovega dela, tudi trajnostno – na zgoščenkah, v knjigi, brošurah, ki bodo celostno zaobjele celotni ustvarjalni opus in življenje tega pomembnega krajana, katerega pesmi še vedno prepevamo.

V namen celostne obeležitve jubileja bo izveden koncert z deli Miroslava Vilharja v Ilirski Bistrici, izvedba spevoigre Jamska Ivanka bo v vseh treh občinah (Postojna, Pivka, Il. Bistrica), kjer je Vilhar živel in deloval. Osrednji proslavi bosta izvedeni v Postojni in v Planini v jeseni 2018. V okviru operacije je predvidena izdelava in predstavitev rodovnika Miroslava Vilharja in sicer na okrogli mizi skupaj z izdelavo roll upov – časovnic o življenju Miroslava Vilharja, ki se bodo lahko selile iz kraja v kraj in predvsem iz šole na šolo kot razstava. Pred izvedbo okrogle mize bo izvedena novinarska konferenca kot najava vseh dogodkov, ki bodo sledili v letih 2018 in 2019. Za šole bo izpeljan literarni, likovni in foto natečaj na temo Miroslava Vilharja ter postavitev razstav del nagrajencev natečaja po občinah. O Miroslavu Vilharju bo pripravljena knjiga, ponatisnjene pesmi, narejeni notni zapisi ter ponatis CD-jev Samospevi Miroslava

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

Vilharja. V znak obeležitve dogodka bodo natisnjene razglednice o Miroslavu Vilharju, izoblikovan logotip, izdelan promocijski material, oglaševanje in pohodi po Vilharjevih poteh.

V okviru druge faze operacije izdelalo spominske klopi posvečene Miroslavu Vilharju, organiziralo vodene sprehode po Vilharjevih poteh, izdalo zbornik ob 150 letnici tabora Kalc, naredilo simpozij ob izdaji zbornika ter 11.5.2019 izvedlo osrednjo proslavo ob 150 letnici tabora Kalc.

Operacija ima več trajnostnih vidikov:

- Celostna predstavitev življenja in dela Miroslava Vilharja na trajnih nosilcih tudi kot potujoča razstava njegovega življenja in dela.
- Dvig zavesti prebivalcev o pomembnosti varovanja snovne in nesnovne kulturne dediščine.
- Dvig spoštovanja prebivalcev do pomembnih krajanov in njihovega dela, v tem primeru Miroslava Vilharja, katerega marsikdo ne pozna in bo s to operacijo postal prepoznaven.
- Postavitev spominskih klopi na treh različnih lokacijah (center Postojne, center Pivke, ob gradu Kalc), ki bodo neposredno spominjale prebivalce na pomembnega krajana in njegovo delo.
- Nakup opreme (stojalo z zastavami), za kulturni dom Planina.

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost obeh faz projekta je predvidena na 103.415,00 EUR.

2. Razvoj produkta Ribolovni turizem

Na področju LAS med Snežnikom in Nanosom delujeta dve ribiški družini (RD Bistrica in RD Postojna), ki upravljata z ribiškim življenjem v vodotokih in jezerih na svojem področju. Pri tem je večja RD Bistrica, ki ima v upravljanju tudi dve akumulacijski jezera, ki sta v osnovi namenjeni preprečevanju poplav, bogatenju vod in izvajanju športnih dejavnosti, v največji meri pa sta namenjeni ribolovnemu turizmu. V sodelovanju z obema ribiškima družinama, vsemi tremi občinami Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna ter s pomočjo Regijske destinacijske organizacije Zeleni kras, se je oblikovala pobuda za razvoj in pripravo skupnega turističnega produkta na temo ribolovnega turizma, ki bo povezala vse tovrstne ponudnike na območju LAS, obenem pa se bo uredila še turistična infrastruktura na lokaciji jezer v občini Ilirska Bistrica.

Jezera se nahajata v osrčju Brkinov med gozdovi in sta priljubljena predvsem med ribiči za izvajanje športnega ribolova. Ob jezeru Mola se pod vasjo Soze nahaja Ribiški dom, s katerim gospodari ribiška družina Bistrica. Ob obali jezera so označena ribolovna mesta, ki pa zaradi neurejenih razmer niso nadzorovana, na njih ni urejenega čiščenja in odvažanja smeti, prav tako je delno neurejen dostop iz vasi Soze. Čolni so ob jezeru raztreseni ob obali in nimajo urejenega mesta za privez ter vkrcavanje in izkrcavanje.

Namen operacije je:

- Izdelati celostni turistični produkt na temo ribolovnega turizma na celotnem območju LAS;
- Pripraviti načrt trženja in promocije;
- Izdelati promocijska gradiva (fotografije, promocijski filmi, plakati, zgibanke);
- Spletno oglaševanje produkta na socialnih omrežjih in specializiranih spletnih straneh za ribištvo (Slovenija, Italija, Avstrija... glede na ciljne trge določene v pripravi produkta);
- Organizirati študijsko turo za turistične agencije specializirane za ribolovni turizem
- Organizirati promocijski dogodek (prikaz ribištva, delavnice za otroke vezane na ribolov, degustacije jedi...), primarno namenjenega lokalnim prebivalcem, z namenom dviga prepoznavnosti produkta in pomena ribolova;
- Izboljšati turistično infrastrukturo na južnem delu jezera Mola skozi ureditev dostopnih poti ter postavitev urbane opreme, katera bo obiskovalcem ponudila urejeno in privlačno podobo jezera,

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

poleg tega pa bo spodbujala zadrževanje obiskovalcev na določenih mestih, kjer bo urejen nadzor nad vzdrževanjem čistoče in varovanjem naravnega okolja;

- Z izpeljavo operacije izboljšati turistično ponudbo območja, med seboj povezati ponudnike namestitev in izvajalce storitev in spodbujati razvoj dodatne ponudbe območja (poleg namestitev še gostinske storitve, ponudbo kmetijskih pridelkov in izdelkov iz dopolnilnih dejavnosti).

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost obeh faz projekta je predvidena na 91.420,00 EUR.

3. Razvoj lokalnih tržnic in povezovanje ponudnikov za prodajo lokalnih proizvodov

Na področju LAS med Snežnikom in Nanosom delujeta dve lokalni tržnici in sicer ena redno v Postojni ter ena občasno v Ilirski Bistrici. Na obeh se prodaja lokalne pridelke in rokodelske izdelke.

S strani ponudnikov in kupcev je prišla pobuda, da se razširi dejavnost tržnic in promovira lokalne izdelke ter pridelke v večjem obsegu. Poleg tega se zaznava pomanjkanje povezovanja med ponudniki in tržnicami ter pomanjkanje pri upravljanju tržnic in tudi pomanjkanje nujno potrebne opreme. V okviru projekta se bo odpravilo zaznane pomanjkljivosti ter dogradilo aktivnosti in povezovanje v prepoznaven produkt Tržnic, ki bodo učinkovito povezovalе vse lokalne ponudnike pridelkov in izdelkov na območju LAS, obenem pa se bo uredila še infrastruktura prodajnih mest.

Namen operacije je:

- Izpeljati celostno ponudbo lokalnih pridelkov in izdelkov v vseh treh občinah LAS;
- Vzpostaviti prodajne točke s potrebno infrastrukturo v vseh treh občinah LAS;
- Zaposlitev osebe za polovični delovni čas za namen oskrbe prodajnih točk in povezovanja ponudnikov. Ob koncu projekta se načrtuje, da se bo oseba samozaposlila in samostojno nadaljevala z aktivnostmi, ki so bile zastavljene v projektu.
- Ureditve že obstoječe lokalne tržnice Mikoza zaradi potrebe po zagotavljanju kontinuitete prodaje. Oprema ene prodajne hiške s hladilno vitrino, tehtnico, registrsko davčno blagajno, prodajnimi regali, ogrevalno napravo ter promocijskimi tablam;
- Ureditve že obstoječe tržnice v Postojni z dokupom hišk in hortikulture ureditve;
- Izpeljati celostno promocijo prodajnih točk ter lokalne ponudbe pridelkov in izdelkov;
- Organizacija in izpeljava promocijskega dogodka - prireditve Brkinska kuhinja v vseh treh občinah z namenom promocije lokalnih izdelkov, pridelkov, tradicionalne hrane in društev;
- Promocija na družbenih omrežjih ter v lokalnih medijih;
- Izdelava promocijskih materialov – označevalnih tabel;
- Z izpeljavo operacije izboljšati ponudbo lokalne hrane na območju in s tem spodbuditi pridelovanje lokalne hrane kar vpliva na razvoj podeželja in urejenost kulturne krajine ter k doseganju večjega prihodka na območju LAS.

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost projekta je predvidena na 0,00 EUR

5. PROJEKTI SODELOVANJA LAS

Za izvajanje projektov sodelovanja je iz EKS RP v celotnem programskem obdobju namenjeno minimalno 4.000.000,00 €. MKGP bo letno objavil več razpisov za sofinanciranje tovrstnih projektov, po trenutnih informacijah bosta v letu 2018 objavljena dva. Čeprav smo v letu 2017 prijavi tri projekt sodelovanja, so bili vsi trije žal zavrjeni. Ker je naš LAS zelo aktiven na tem področju poleg tega pa gre za dodatna sredstva LAS, načrtujemo v letu 2018 prijavo vseh treh zavrjenih projektov sodelovanja, v pripravi pa imamo še 5 drugih projektov, ki se bodo v primeru potrditve izvajali v naslednjih letih. Kljub temu pa je potrebno načrtovati in zagotoviti sredstva za začetek izvajanja nekaterih projektov.

1. Razvoj trajnostnega turizma na zaščitene območjih – Sustainable tourism development in national park/protected area regions

Mednarodni projekt sodelovanja povezuje 9 LAS (3 Estonija, 2 Latvija, 2 Portugalska, 2 Slovenija) s ciljem razvoja trajnostnega turizma na zaščitene območjih – pri našem LAS Krajinski park Presihajoča jezera in Krajinski park Planina. Priprava konkretnih aktivnosti našega LAS še poteka, saj še usklajujemo aktivnosti po občinah, finančni okvir in skupne aktivnosti pa so že dorečene. Podroben načrt projekta je v prilogi, osnovne aktivnosti pa so naslednje:

- Priprava upravljalškega načrta v delu, ki bo obravnaval **trajnostni turizem na zavarovanem območju KPPPJ in KP Planinsko polje** – usmerjanje obiskovalcev, preprosta ureditev rekreacijskih površin namenjenih za obiskovalce parka – z označbami, ekološko ureditvijo, parkovno infrastrukturo;
- Ureditev prostora ob gradu Halsberg na KP Planinsko polje;
- Nabaviti opremo za izvajanje aktivnosti na območju KPPPJ;
- Organizacija različnih promocijskih dogodkov povezanih s promocijo projekta;
- Sodelovanje na skupnih aktivnostih, ki so jih predlagali partnerji projekta:
 - udeležba 4 oseb na 6 skupnih aktivnostih in organizacija dogodka v Sloveniji
 - mednarodne tridnevne študijske ture za vsako državo (4)
 - Poletna univerza v vsaki državi (4)
 - Sodelovanje na enodnevem seminarju EUROPARC (1)
 - mednarodni seminarji na treh nivojih trajnostne mreže (regija, država, projektno partnerstvo)
 - oblikovanje skupnih vsebin praktičnega znanja in idej za razvoj na zaščitene območjih (ogledi dobrih praks, delavnice za podjetnike, mednarodna delavnica v vsaki državi)
 - dolgoročno mednarodno razvojno partnerstvo za podjetnike (študijska tura in lokalni posveti, mednarodna poletna šola)
 - izmenjava in razvoj mreže za trajnostni turizem v vsaki regiji
 - široko uvajanje pravil trajnostnega turizma in razvojnih metod, izbira kvalitetnega sistema sodelovanja med partnerji
 - promocija aktivnosti projekta
 - sestanki projektne skupine (3) in vodenje projekta

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 92.000,00 EUR.

2. Biosferna območja Slovenije

Na območju Slovenije obstajajo tri biosfera območja, ki so se v dosedanjih aktivnostih osredotočale na posamezno območje. S skupnim projektom, v katerem sodeluje 6 slovenskih LAS, zasledujemo osnovni cilj:

- Povezovanje vseh biosfernih območij in povečevanje njihove prepoznavnosti
- Ustvarjanje priložnosti za odprto, odgovorno in trajnostno sodelovanje ter lokalno partnerstvo.

Specifični cilji projekta so naslednji:

- Uvajanje načel trajnosti v načrtovanje razvoja območja.
- Izkoriščanje potencialov biosfernih območij za namene izboljševanje dohodkovnega položaja lokalnih prebivalcev.
- Ozaveščati posamezne ciljne skupine o pomenu in vlogi biosfernih območij.
- Povezovanje aktivnosti na biosfernih območjih s strategijami lokalnega razvoja in posameznih občin.

V projektu so predvidene skupne aktivnosti, vsak posamezni LAS pa bo imel tudi specifične (svoje) aktivnosti, ki se bodo navezoval na osnovni cilj projekta. Projekt je še v pripravi, osnovne aktivnosti pa bodo naslednje:

- Označevanje območja UNESCO MaB, oblikovanje pravil in navodil za uporabo znaka (način in lokacije označevanja, izvedba označitve,...);
- Organizacija dneva MaB (lahko v okviru že obstoječe prireditve);
- Izbira in imenovanje ambasadorjev MaB;
- Izmenjava dobrih praks v drugih BO, skupna srečanja deležnikov in konference – izvedba ogledov dobrih praks, dan biosfernih območij Slovenije;
- Organizacija in izvedba ogleda dobre prakse v tujini, MAB Wienerland Avstrija in MAB Dolnja Morava Češka (iz našega LAS cca 13 udeležencev);
- Priprava in izvedba različnih izobraževanj, delavnic za deležnike, vodnike in informatorje – na našem področju 3 tematski večeri na različnih lokacijah (tri občine);
- Skupna brošura biosfernih območij.
- Nadgradnja obstoječih spletnih strani in njihova povezava med biosfernimi območji – brez MAB PŠJ, ker ima zadevo že urejeno.

Aktivnosti LAS na našem področju bodo naslednje:

- Izdelava celotnega poslovnega načrta »podjetniške ideje« za zainteresirane posameznike v povezavi na znamko MAB UNESCO;
- Organizacija dneva biosfernega območja Kras v okviru Festivala Brkinske sadne ceste;

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 25.000,00 €.

3. Pilotni model razpršeni hotel

K sodelovanju za izvedbo projekta sodelovanja na temo uvajanja razpršenih hotelov v Sloveniji je pristopilo 7 LAS in sicer: LAS MED SNEŽNIKOM IN NANOSOM kot vodilni partner, LAS ISTRE, LAS OD POHORJA DO BOHORJA, LAS GORENJSKA KOŠARICA, LAS DOLINA SOČE, LAS DOLENJSKE IN BELE KRAJINE in LAS BARJE Z ZALEDJEM. Projekt je bil prijavljen na julijski razpis MKGP, žal je bil zavrnjen zaradi napake enega izmed partnerjev pri prijavi.

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

Z aktivnostmi projekta želimo:

- Najti in prepoznati interes skupnosti (prebivalci, društva, podjetja, občina, kmeti) za vzpostavitev razpršenega hotela
- V okviru interesa evidentirati obstoječo infrastrukturo, sobodajalci (obstoječi ali zainteresirani s primernimi nepremičninami), turistična naselja, primerno stavbno kulturno dediščino, gostinsko ponudbo...
- Oblikovanje modela razpršenega hotela kot trajnostnega turističnega proizvoda
- Pripraviti organizacijske podlage razpršenega hotela
- Pripraviti pravne podlage razpršenega hotela
- Izobraževanje in svetovanje glede organizacije, pozicioniranja, marketinga, trženja razpršenega hotela
- Koordinacija, spremljanje, obveščanje in razširjanje modela v druga lokalna okolja
- Funkcioniranje pilotnega modela razpršenega hotela in vzpostavitev skupnega poslovnega sistema Razpršeni hoteli Slovenije, Razpršeni hoteli Hrvaške (Istre?), Razpršeni hoteli Italije (FJK?)
- Vzpostavitev mednarodne mreže Razpršeni hoteli
- Doseči podporo lokalnih skupnosti in državnih institucij

Podrobnosti projekta in finančna konstrukcija so v prilogi Programa, vrednost projekta za naš LAS je predvidena na 23.920,00 EUR.

4. Zgodbe rok in krajev – projekt sodelovanja iz ESRR

Projekt je sestavni del SLR LAS v delu iz regionalnega sklada, v katerem sodeluje 12 LAS iz Slovenije, vodilni partner projekta pa je LAS Srce. Namen projekta je ustvariti spodbudno okolje za razvoj rokodelstva v Sloveniji, Cilji pa so naslednji:

- povečanje gospodarske moči
- krepitev družbene moči rokodelcev
- krepitev lastnih kapacitet
- krepitev sodelovanja z družbeno odgovornim gospodarstvom in mediji

Zgodbe rok in krajev so projekt, ki se že izvaja in nudi odgovor za izboljšanje položaja slovenskih rokodelcev preko oživljanja urbanih središč, vključevanja sodobnega dizajna, kulturnih kreativnih industrij, dodajanja vrednosti turizmu, promociji družbene odgovornosti gospodarstva, socialne kohezije, novih delovnih mest, nizko ogljične družbe, krepitev identitete in razvoja podeželja.

Konkretne aktivnosti projekta, ki se že izvaja, so v prilogi Programa, vrednost projekta z naše strani pa je 37.000,00 €.

5. Projekti sodelovanja v pripravi

29.12.2017 je bil objavljen tretji razpis za projekte sodelovanja, ki traja do 2.4.2018. Na razpis bodo zanesljivo prijavljeni projekti od točke 1 do 3, v pripravi pa so še naslednji projekti:

- **Festival Brkinske sadne ceste** v sodelovanju z LAS Krasi in Brkinov, LAS Istre in LAS Obsotelje in Kozjansko. Projekt je še v pripravi;
- **Dostopni turizem za vse** v sodelovanju z LAS Notranjska, LAS Zgornje savinjske doline, LAS Zasavje in LAS v objemu sonca. Projekt je še v pripravi;
- **Regionalna informativna mreža** v sodelovanju z LAS Notranjska, LAS Krasi in Brkinov, LAS s Ciljem, LAS CARSO (It) in LAG Terra Liburna (HR). Projekt je še v pripravi;

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Lokalna akcijska skupina med Snežnikom in Nanosom

- **Obnovitev starih obrti** – v pripravi;
- **Festivali na poti Erazmovih češenj** v sodelovanju z LAS Vipavske doline – v pripravi;
- **Sodelovanje z LAG Brač** – v pripravi.

6. FINANČNI NAČRT LAS

V prilogi 1 Finančni načrt delovanja LAS 2018